

ÖZET

Efe, S. Kronik Karaciğer Hastalığında İnsülin Direnci. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Gastroenteroloji Bilim Dalı. Tıpta Uzmanlık Tezi. Eskişehir, 2009. Resistin yağ dokudan salınan bir adipositokin olup insülin direnci ve obesiteyle ilişkilendirilmektedir. Bizim amacımız siroz hasta grubunda sık gözlenen insülin direnci ve DM gelişimi üzerine resistinin olası etkisini saptamaktır. Endokrin hastalık öyküsü olan, hepatosellüler karsinom tanılı, açlık kan glukozu 126 mg/dl' nin üzerinde, glukoz metabolizması üzerine etki edebilecek ilaç kullanan hastalar çalışma dışı bırakılarak, 46 siroz hastası ve 19 kişiden oluşan sağlıklı kontrol grubunun resistin düzeyleri ve insülin direnci göstergeleri (HOMA, QUICKI, açlık insülin ve glukoz/insülin oranları) ölçüldü. Deri kıvrım kalınlığı yöntemiyle vücudun dört kadranından alınan ölçümler Durnin ve Womersley'in tablolarına yerleştirilerek vücut yoğunluğu ve vücut yağ yüzdeleri hesaplanarak obes hastalar belirlendi. Hasta ve kontrol grubundan obesitenin insülin direnci üzerindeki etkisinin ortadan kaldırılması amacıyla obesitesi olan hastalar çıkarılarak tüm istatistiksel çalışmalar yeniden yapıldı. Gruplar arasında anlamlı farklılık saptanan tüm parametreler ayrıca Child Pugh evresine göre 3 gruba ayrılarak subgruplar arası farklılıklar incelendi. Sirotik grupta insülin direnci belirteçleri ve resistin sağlıklı kontrol grubuna göre anlamlı derecede yüksek saptandı. Aynı zamanda hastalık evresi arttıkça resistin seviyesinin de artış göstermesi, KC sentez fonksiyonunun göstergesi olan albumin değeriyle negatif, PT değeriyle pozitif korelasyon göstermesi siroz hastalığında resistinin prognostik bir faktör olarak kullanılabileceğini göstermektedir. Siroz hastalığı olanlarda yaş, cinsiyet ve etyolojik subgruplar arasında resistin açısından anlamlı fark saptanmadı. Bununla birlikte hasta grubunda HOMA indeksine göre insülin direnci olanlarda resistin artışı izlenmedi. Sirozlu hastalarda resistin ile CRP arasında pozitif korelasyon saptanmıştır. Sonuç olarak resistinin siroz hasta grubunda insülin direncine katkısının olmadığı ancak inflamasyon ile bağlantılı olduğu anlaşılmıştır. Sirozlu hastalarda resistinin olası metabolik rolünün saptanması için iyi planlanmış yeni çalışmalara ihtiyaç olduğunu düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: İnsülin direnci, siroz, resistin